

MERE OM »DANSK PROVINSTOPOGRAFI«.

Hr. cand. mag. Gunnar Knudsen har i forrige Hæfte af dette Tidsskrift anmeldt min Bog »Dansk Provinstopografi« paa en Maade, der opfordrer mig til at fremkomme med et Par Bemærkninger. Naar man bliver beskyldt for noget, plejer man jo gjerne at faa Lov til forinden Domfældelsen at yttre sig angaaende det paagældende Forhold.

Til Hr. Knudsens Anke over, at der i min Bog savnes en Fortegnelse over alle de Tidsskrifter, der er systematisk gennemgaaet, har jeg ikke andet Svar, end at en saadan vilde have forøget Bogens Omfang yderligere — den var allerede bleven næsten dobbelt saa stor som oprindelig planlagt. Og hvad det vil sige i pekuniær Henseende, kan Hr. Knudsen formodentlig forestille sig. Anmelderen ønsker dernæst, at jeg havde anvendt faste Forkortelser, hvormed Tidsskrifterne citeres, »hvored kunde have været sparet en Mængde Plads«. Jeg skal hertil sige, at jeg ogsaa i Begyndelsen overvejede dette men senere forkastede det, dels af Frygt for at denne Forkortelsesliste vilde sluge den Plads, som selve Forkortelserne havde sparet, dels — og hovedsagelig — for at skaane Bogens Benytttere for den Ulejlighed atter og atter at skulle slaa op foran eller bag i denne for at finde Nøglen til Forkortelserne.

Dette var nu nærmest Smaating; men nu kommer det virkeligt graverende. Hr. Knudsen har gjort nogle Stikprøver paa mit Arbejdes Paalidelighed. Han har derved gjort et godt Kup, har endda været ualmindelig heldig. Der anføres saa en Række Afhandlinger fra »Hist. Aarb. f. Sorø Amt«, som ikke er anført i min Fortegnelse. Artiklerne om Hellig Anders, Lars Hækkerup og »en Bonde fra Kamptiden« vilde ikke være bleven medtagne, da jeg regner det under Personalhistorie. Men, naar undtages Artiklen om Boslunde, som Hr. Knudsen maa have overset, mangler Resten — *det* er ikke til at komme udenom. Og det er unægtelig en yderst pinlig Opdagelse, som jeg ikke har været vidende om før nu. Sorø Amts Aarbøger *har* jeg nemlig gennemgaaet; men naar disse Afhandlinger alligevel ikke findes i Bogen, kan det kun bero paa et yderst beklageligt Uheld, idet Katalogsedlerne til de paagældende Afhandlinger maa være bortkomne under min Flytning fra Dragør til Brønshøj, hvilken netop stod paa, da jeg lagde sidste Haand paa min Index (de historiske Amtsaarbøger blev sidst gennemgaaet). Trods nok saa megen Paapassenhed *kan* den Slags Uheld forekomme, og det pinlige ved det er, at man alene er henvist til at beklage det.

Dette gør jeg nu i fuldeste Maal. Men jeg beklager tillige, at Hr. Knudsen har benyttet sig af dette »heldige« Fund, han har

gjort, til at mistænkeliggøre mit Arbejde i det Publikums Øjne, der skulde bruge Bogen. At denne *maa* være mangelfuld, vil enhver let paa Forhaand kunne tænke sig; Hr. Knudsen maa jo uden huske paa, at det er et Enkeltmandsværk og har kostet utrolig Tid, Bryderi og Besvær gennem mange Aar — uden en Øres Godtgørelse for Ulejligheden. Naar jeg alligevel haaber, at Bogen overlever Hr. Knudsens flotte Nedsabling, saa er det for Bogens egen Skyld — ikke af Hensyn til undertegnede Samler, hvem Ros og Dadel kan være ganske ligegyldige.

Chr. Heilskov.

HISTORISK-TOPOGRAFISK TIDSSKRIFTS-INDEX FOR ODENSE AMT.

I Odense Amts historiske Aarsskrift for 1919 er optaget en Artikelfortegnelse under ovennævnte Overskrift. I denne Fortegnelse over historiske Tidsskriftsartikler — vedrørende Odense Amt — forekommer mit Navn og mine Stykker 57 Gange. Maa jeg i »Fortid og Nutid« bede om Plads for følgende: Den, som tier, samtykker. Men saaledes som Listen over mine Arbejder er affattet, er det ikke heldigt, at den under Tavshed fra min Side gaar over i Litteraturen og Historien, da jeg i Tidernes Løb ikke godt kan være tjent med at blive citeret efter denne Fortegnelse.

Side 333 staar mit Navn til en Artikel i »Dansk Samvirke«, som jeg intet kender til — altsaa maa det være et litterært Ran, der ikke tidligere er kommet mig for Øje. Hvis det derimod er en Anmeldelse af min Bog, »Nordfynsk Bondeliv«, hvorfor da optage denne ene og ikke de flere Snese andre Boganmeldelser igennem 10 Aar? — Det samme gælder Side 359 »Fyns Folkemuseum« i »Ungdanskeren«. Jeg kender end ikke dette Blad af Navn. Hvorledes skal jeg med mit Navn kunne svare til Artikler, som jeg selv intet kender til! Jeg aner jo ikke, hvorledes de i Eftertryk og Ran er blevet behandlet. Flere andre af de opførte Artikler er ligeledes *ranet* over i de Blade, der nævnes, hvad jeg dog forud selv ved Besked med. Nogle af de fremførte Artikler er løftet over i et andet Blad, men taget uden Mærke, eller de oprindelig er skrevet uden Mærke eller under et nyt Navneskjul. Artiklerne er altsaa mine (uden at dette nævnes) og stammer fra andre Blade end de opførte. Men saadanne Artikler er meget ofte omredigerede eller afkortede.

Naar jeg almindeligvis til smaa illustrerede Nyhedsartikler har brugt Bogstavmærke og ikke Navn, er det, fordi Billedtekster om aktuelle Emner ofte er underkastet Tilfældigheder. Clicheerne op-